

Utbildningsinspektion i Svartbäcksskolan, förskoleklass och grundskola årskurs 1-5

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan/rektorsområdet.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Svartbäcksskolan den 2-3 maj 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Svartbäcksskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Svartbäcksskolan intervjuades rektorn, elever, lärare, elevvårdspersonal samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i årskurserna 1-5 samt verksamheten i förskoleklasserna. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Svartbäcksskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	55
Grundskola	323

Svartbäcksskolan ligger i Brandbergen i Haninge kommun. Skolan ingår tillsammans med Tyrestaskola, två förskolor och fyra familjedaghem i Svartbäckens rektorsområde. Området leds av en rektor och tre biträdande rektorer. En av de biträdande rektorerna har grundskolan som sitt ansvarsområde, är övriga två är ansvariga för särskolan, respektive förskoleverksamheten. Denna rapport omfattar inspektion av förskoleklassen och grundskolan. Kommunens ansvarstagande för förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg behandlas i kommunrapporten. Skolverksamheten är indelad i fyra arbetslag. Syftet är att ge lärare och elever förutsättningar att samarbeta inom arbetslagen för att få gemensam kunskapssyn och helhetssyn på barnet. Varje arbetslag har en arbetslagsledare som ingår i ledningsgruppen tillsammans med skolledningen. Skolan arbetar i såväl åldershomogena som åldersintegrerade grupper.

Skolan ingår i den nationella försöksverksamheten med utbildning utan timplan i grundskolan.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Svartbäcksskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Svartbäcksskolan erbjuder huvudsakligen undervisning av god kvalitet. Skolans arbete med normer och värden är gott och eleverna visar god förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Elever och föräldrar upplever skolan som trygg och eleverna trivs i skolan. Undervisningen är varierad och arbetssätt och arbetsformer främjar elevernas lärande. Personalen har utbildning för den undervisning de bedriver och skolledningen är väl förtrogen med verksamheten.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör utveckla former för att systematiskt följa upp och analysera såväl elevernas kunskapsutveckling och resultat i samtliga ämnen som arbetet med läroplanens strävansmål.
- Elevernas kännedom om målen i samtliga ämnen bör förbättras.
- Skolan bör skapa rutiner för hur undervisningen i svenska som andraspråk skall bedrivas samt klargöra skillnaderna mellan ämnena svenska och svenska som andraspråk för elever och föräldrar.
- Skolan bör se över hur elevens val organiseras.
- Skolan bör tydliggöra vem som bedömer om eleven når målen i hem- och konsumentkunskap i årskurs 5.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Alla elever i behov av särskilt stöd ges inte det (5 kap 1 § grundskoleförordningen).
- Eleverna ges inte möjlighet att nå de nationella målen i hem- och konsumentkunskap i årskurs 5 (bilaga 3, skollagen samt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Så långt inspektörerna kan bedöma ges eleverna i förskoleklassen möjlighet till goda förutsättningar att utvecklas i den riktning som målen för skolformen anger. Lärarna i förskoleklasserna ingår i arbetslag tillsammans med lärare från grundskolan och fritidshemmen. Verksamheten bidrar till elevernas utveckling och lärande och lägger grunden för elevernas fortsatta skolgång. Lärarna arbetar målmedvetet och strävar tillsammans med grundskolans lärare efter att eleverna skall uppnå de nationella målen i årskurs 5.

I Svartbäcksskolan visar resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 5 år 2005 att 92 procent av eleverna uppnådde målen i svenska, 69 procent i matematik och 71 procent i engelska. Jämfört med 2004 års resultat, har resultaten i svenska och matematik förbättrats något, då nådde 90 procent målen i svenska, 64 procent i matematik. Resultaten i engelska har däremot försämrats, 86 procent nådde målen år 2004. Enligt lärarna beror detta troligen på att eleverna erbjuds stöd i svenska och matematik, men inte i engelska. Rektorn uppger dock att 80 procent av eleverna nådde målen i matematik och 89 procent i engelska år 2006. Inspektörerna bedömer att elevernas kunskapsresultat i matematik och engelska ytterligare kan förbättras. Hur resultaten och kunskapsutvecklingen ser ut i övriga ämnen än svenska, engelska och matematik är oklart eftersom skolan saknar en bedömning av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen, vilket bör förbättras.

Enligt lärarna når elever i behov av särskilt stöd till stor del sina individuella mål i åtgärdsprogrammen.

I elevintervjuerna framkom att eleverna har kännedom om sina individuella mål i svenska och matematik. I övriga ämnen känner eleverna inte till målen. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör förbättra elevernas kännedom om målen i samtliga ämnen.

Intervjuer och observationer visar att kunskaper kommer till uttryck i olika former, där nyfikenhet och lust att lära är viktiga delar i lärandet. I intervjuerna framgår att eleverna tycker att det är roligt att gå i skolan och att de får lära sig nya saker. Inspektörerna bedömer att resultatet av arbetet med strävansmålen i läroplanen över lag är gott.

Enligt läroplanen skall eleven fostras till att omfatta vårt samhälles grundläggande demokratiska värderingar. I Svartbäcksskolan kan resultat av arbetet med normer och värden ses i form av att eleverna visar respekt och omtanke i samspel med andra. Det finns inget "klotter" i skolan och eleverna är stolta över sin

skola. Eleverna har ett trevligt förhållningssätt såväl mellan varandra som mellan elev och vuxen. Såväl skolans enkätuppföljning som de intervjuer och observationer inspektörerna gjorde visar att eleverna trivs och upplever skolmiljön som trygg. Även föräldrarna uppger att de upplever att deras barn trivs, har respekt för varandra och är trygga. Av vad som framkommit under inspektionen varierar dock graden av elevernas inflytande över sitt lärande mellan de olika arbetslagen. Det varierar i vilken mån lärarna medvetet utvecklar elevernas inflytande över utbildningen i takt med elevernas stigande ålder. Inspektörerna bedömer utifrån detta att resultatet av skolans arbete med normer och värden är gott. Vidare bedöms att elevernas inflytande varierar beroende på lärare.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Eleverna övas i att arbeta i demokratiska former. Alla klasser har regelbundna klassråd. Skolan har även ett elevråd, med regelbundna möten. Vid inspektionen framkom att elevernas inflytande såväl över verksamheten i stort som över sitt eget lärande varierar. I några klasser har eleverna efter att de fullföljt planeringen möjlighet att välja vad de vill arbeta med. I andra klasser väljer eleven ett område utifrån sin egen planeringsbok. Inspektörerna bedömer att elevernas delaktighet och inflytande varierar beroende på lärare och ämne.

Svartbäcksskolan bedriver ett målmedvetet arbete med värdegrundsfrågor. Rektorn är drivande i detta arbete och all personal har fått kompetensutveckling utifrån ett program som benämns ROT (Respekt, Omtanke och Tillit). Lärarna uppger att det finns ett bra förebyggande arbete kring normer och värden och att lärarna har ett gemensamt förhållningssätt. Det framkom dock i intervjuer att lärarna reagerar på olika sätt, i en del klasser används exempelvis kvarsittning som en bestraffningsmetod. Eleverna anger att det finns gemensamma regler i skolan och såväl elever som föräldrar uppger att lärarna tar tag i konflikter och problem direkt. Föräldrarna önskar dock få information på ett tidigare stadium.

Skolan har kamratstödjare och arbetar enligt Friendsmodellen.¹ Kamratstödjarerna träffar vuxna i regelbundna samtal. Skolan har även en kurator, vars arbetsuppgifter till stor del består av samtal med enskilda elever men även samtal om olika livsfrågor i flick- och pojkgrupper.

Vid inspektionstillfället hade Svartbäcksskolan ett handlingsprogram mot kränkande behandling som redovisar skolans rutiner för att motverka kränkande behandling. Programmet omfattar rutiner där barn kränker barn. Det saknas dock rutiner för relationen vuxen - elev. Handlingsplanen bör förbättras så att den innefattar alla relationer där kränkande behandling kan förekomma.

¹ En modell som skapats av stiftelsen Friends, som verkar ute i landets skolor och arbetar förebyggande mot mobbning och kränkande behandling.

Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år. Inspektörerna förutsätter att skolan beaktar dels alla former av kränkande behandling samt att alla i skolan omfattas av den i sitt fortsatta arbete.

I Svartbäcksskolan finns ett skoloråd. Föräldrar från såväl skolan som förskolan samt representanter från skolledningen ingår i skolorådet. Skolorådet får information från skolledningen och involveras på så sätt i olika beslut. Föräldrarna anger dock att beslut angående exempelvis omorganisationer fattas med kort framförhållning. Vidare önskas tydligare information, syftet med exempelvis omorganisationer samt utvärderingar av tidigare organisationer. Föräldrarna får information i form av veckobrev, kontaktböcker, på föräldramöten, i telefonsamtal med läraren samt i utvecklingssamtal. Som ett gott exempel på samverkan med föräldrarna, med syftet att öka måluppfyllelsen i matematik, kan nämnas ett föräldramöte med temat matematik utifrån materialet "Famijematematik" från Nationellt centrum för matematik. Inspektörerna bedömer sammantaget att det finns olika former för samverkan med elevernas vårdnadshavare.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Svartbäcksskolan ingår i den nationella försöksverksamheten med utbildning utan timplan i grundskolan. Huruvida skolans organisation bäst gynnar elevernas möjligheter för att nå målen är enligt inspektörerna svårt att bedöma.

Enligt Haninge kommuns skolplan skall all skolverksamhet inom kommunen kännetecknas av en "röd tråd", från förskola till gymnasieskola, med syftet att stärka vars och ens förmåga att utveckla ett livslångt lärande. Enligt skollagen är förskoleklassen en del av skolan och det första steget i att genomföra och uppfylla läroplanens mål. Målen avser vad verksamheten skall sträva mot och vad eleverna skall ha uppnått. Samtidigt är det viktigt att förskolans pedagogik med lek, omsorg, skapande och barnets eget utforskande får genomslag i förskoleklassen att förskoleklassen skiljer sig från åren i grundskolan. Förskoleklassen skall vara ett möte mellan och en integrering av de olika kulturerna i förskolan och skolan. Förskoleklasserna i Svartbäcksskolan ingår i arbetsenheter tillsammans med grundskolan och fritidshemmet. Det finns samarbetsformer mellan förskoleklassen, fritidshemmet och grundskolan. Exempelvis har lärare från grundskolan och förskoleklassen tillsammans diskuterat målen i svenska och matematik. Vidare anges att lärare från såväl förskoleklassen och fritidshemmet som grundskolas tidigare år har gemensam planering samt arbetsplatsträffar. Det finns också ett samarbete kring läsning och matematik. Eleverna nivågrupperas då under vissa perioder. Fritidshemmets personal deltar i skolverksamheten under den ordinarie skoldagen, vilket möjliggör att klasserna kan delas in i mindre grupper. Graden av samarbete varierar dock mellan de olika arbetslagen.

Vissa samarbetsformer finns även mellan förskolan, förskoleklassen, fritidshemmet och grundskolan. Exempelvis arbetar förskolans personal målmedvetet med grundläggande matematik för att förbättra elevernas kunskapsresultat i de

nationella proven i årskurs 5. Enligt läroplanen skall samarbetet mellan förskolan, förskoleklassen, fritidshemmet och grundskolan utgå från nationella mål och riktlinjer och leda till ett sammanhållet utbildningssystem med en gemensam syn på barn, kunskap, utveckling och lärande.

Beträffande övergångar och samverkan med mottagande årskurs 6 – 9 skola sker detta i viss utsträckning. Samarbetsformerna behöver dock utvecklas. Det är enligt inspektörerna betydelsefullt, för elevernas sammanlagda garanterade undervisningstid under grundskolans nio år, att skolorna samarbetar. Vidare är det viktigt att informera lärarna om var i sin utveckling eleven befinner sig för att denne skall få möjlighet att arbeta utifrån sina egna erfarenheter och behov. Vid inspektionen i Svartbäcksskolan framkom att skolan har ett gott samarbete mellan förskoleklassen, fritidshemmet och grundskolan. Inspektörerna bedömer dock att skolan ytterligare kan utveckla samarbetsformerna med såväl personalen i förskolorna som lärarna i den mottagande skolan.

Rektorn initierar pedagogiska diskussioner med jämna mellanrum där olika teman tas upp. Personalen från förskoleklassen och fritidshemmet liksom förskolans personal har dock inte möjlighet att delta i dessa arrangemang.

I förskoleklassen pågår lärandet såväl i schemalagda former som i leken. Lärarna i grundskolan anger att undervisningen består av såväl gemensamma genomgångar som självständigt, så kallat eget arbete. Intervjuer och observationer visar att eleverna får arbeta utifrån sin egen förmåga samt lära sig på olika sätt. Eleverna uppger att de får arbeta med praktisk matematik genom att spela spel, mäta, väga och baka. Lärarna anger att de i första hand arbetar för att öka måluppfyllelsen i svenska och matematik och att engelskan kommer i skymundan. Vidare anger lärarna att de har sett över och bytt ut läromedlet i engelska samt att man arbetar mera med engelsk konversation.

Inspektionen visar att lärarna ibland delar in eleverna i flick- och pojkgrupper beroende på ämne och innehållet i undervisningen.

På grund av att skolan arbetar i arbetslag med lärare från förskoleklassen, fritidshemmet och grundskolan får eleverna möjlighet att arbeta i små grupper. Elevernas möjlighet att arbeta i sin egen takt varierar mellan de olika arbetslagen beroende på arbetslagens arbetssätt och arbetsformer.

Eleverna anger att det är roligt i skolan, att de lär sig och att lärarna är bra. Inspektörerna bedömer att Svartbäcksskolans arbetssätt och arbetsformer främjar elevernas lärande.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

Skolan har ett väl fungerande elevhälsoarbete, med rutiner som beskriver hur arbetet organiseras. Elevvårdskonferenser hålls när beslut kring elevers skolsituation skall tas, där rektorn alltid deltar. Rutiner finns för elever i behov av särskilt stöd. Genom gemensamma elevvårdskonferenser med förskolorna i området identifieras barn i behov av särskilt stöd redan i förskolan. Särskilt stöd ges även i förskoleklassen. I grundskolan arbetar lärarna systematiskt för att upptäcka elever i behov av särskilt stöd i svenska genom att mäta elevernas läsförståelse med hjälp av läsutvecklingsschemat LUS från förskoleklassen.

Enligt läroplanen har rektorn ansvaret för skolans resultat och ett särskilt ansvar för att undervisningen utformas så att eleverna får det stöd de behöver. Enligt rektorn upprättas åtgärdsprogram för alla elever som bedöms inte kunna uppnå

målen. Stödåtgärderna i Svartbäcksskolan riktas dock i första hand mot ämnena svenska och matematik. Lärarna anger att resurserna inte räcker till för att erbjuda eleverna särskilt stöd även i engelska. Inspektionen visar att stöd inte ges i tillräcklig utsträckning till elever som inte bedöms nå målen, vilket inte är i enlighet med författningarna. Inspektörerna bedömer därför att skolan måste se över sin organisation och erbjuda eleverna särskilt stöd i alla ämnen.

Samtliga lärare har fått kompetensutveckling om hur åtgärdsprogram skrivs. Skolan använder den för Haninge kommun gemensamma mallen, men beskriver även elevens starka sidor. Det framgår dock inte av åtgärdsprogrammen hur elevens starka sidor bildar utgångspunkt för det fortsatta arbetet. Vid utarbetandet av åtgärdsprogrammen deltar i de flesta fall eleven och dennes vårdnadshavare. Inspektörerna bedömer att åtgärdsprogrammen kan utvecklas ytterligare, så att det framgår hur elevens starka sidor bildar utgångspunkt för det fortsatta arbetet.

Skolan har tre speciallärare/specialpedagoger som arbetar dels inom klassens ram, men också enskilt med elever. Dessutom finns en talpedagog som är anställd på 25 procents tjänst. Skolan arbetar med en modell där elever i behov av särskilt stöd i svenska får stöd systematiskt genom individuell träning.

I den mån skolan behöver extra resurser för elever i behov av särskilt stöd finns möjligheten att ansöka om detta hos Haninge kommuns resursenhet.

Elever som bedöms ha behov av studiehandledning skall erbjudas detta. I Svartbäcksskolan har tre elever studiehandledning på modersmålet.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygsättning i studierna

Såväl förskoleklassen som grundskolan genomför utvecklingssamtal med eleven och elevernas vårdnadshavare en gång per termin eller oftare vid behov. I utvecklingssamtalet informeras elever och elevernas vårdnadshavare om såväl elevens kunskapsutveckling som sociala utveckling.

Eleverna har egna planeringsböcker. I böckerna finns elevens individuella mål uppsatta. Eleverna skriver in vad de planerar att jobba med och vad de faktiskt arbetat med. Med hjälp av planeringsböckerna utvärderar och reflekterar eleverna över sitt arbete.

Dokumentation av elevernas kunskapsutveckling är ett viktigt redskap för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling och för att kunna bedöma när stödinsatser behöver sättas in. Dokumentationen är också en viktig förutsättning för den information som skall ges under utvecklingssamtalet. Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framtidsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram.

I Svartbäcksskolan har eleverna i förskoleklassen och grundskolan individuella utvecklingsplaner, med hjälp av dessa kan lärarna synliggöra och beskriva elevernas utveckling och lärande. Elevernas kunskapsutveckling följs upp bland annat med hjälp av portfolio.²

² Ett arbetssätt som bygger på att elevernas lärande sätts i centrum och att eleverna lär sig reflektera kring sitt eget lärande med hjälp av ett medvetet sparande av olika arbeten som visar elevernas utveckling över tid. Syftet är att portfolion skall fokusera elevernas starka sidor.

Inspektörerna konstaterar att det inte görs någon systematiserad uppföljning på skolnivå av elevernas kunskapsresultat i samtliga kursplanämnen. På individnivå har den enskilde läraren dock god kännedom om elevens kunskapsutveckling i svenska, engelska och matematik. Lärarna uppger att det pågår ett arbete med att konkretisera de nationella kursplanemålen för varje enskilt ämne. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta sitt arbete med att utveckla former för att systematiskt följa upp och analysera resultaten i samtliga ämnen.

Svartbäcksskolan saknar även en systematisk uppföljning av hur eleverna utvecklas i riktning mot läroplanens strävansmål. Det gäller strävansmålen i fråga om läroplanens mål kring kunskaper, exempelvis i fråga om elevernas förmåga att arbeta utforskande, att självständigt formulera synpunkter, att inta ett kritiskt förhållningssätt, att lyssna, diskutera och argumentera med mera. Det gäller också strävansmålen som omfattar uppdraget att utveckla elever i enlighet med värdegrunden i läroplanen. Genom att skolan arbetar med portfolio kan elevernas utveckling i förhållande till läroplanens strävansmål följas upp. Inspektörerna bedömer ändå att skolan bör utveckla arbetet med att systematiskt följa upp resultatet av arbetet med läroplanens strävansmål.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

I Haninge kommuns skolplan 2004-2007 anges fem prioriterade områden för skolutveckling: lärande, ökad måluppfyllelse, fokus på kvalitet, elev och föräldrainflytande samt den goda arbetsplatsen.

I Svartbäcksskolan uppger lärarna att de är delaktiga i kvalitetsarbetet och framtagandet av kvalitetsredovisningen. Skolplanen utgör underlaget för arbetsplanen och kvalitetsredovisningen följer förvaltningens mall för kvalitetsredovisning. I kvalitetsredovisningen för läsåret 2004/2005 saknas en analys av måluppfyllelsen samt konkreta åtgärder att vidta vid bristande måluppfyllelse. Då skolan saknar systematisk uppföljning av elevernas resultat på skolnivå i samtliga ämnen är det svårt att se någon koppling till huruvida de nationella målen för utbildningen har förverkligats. Av förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. framgår att arbetet med kvalitetsredovisningen skall främja skolans kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på de nya bestämmelserna i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. som trädde i kraft den 15 augusti 2005. Där anges att kvalitetsredovisningen inte bara skall utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever, även elevernas vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att den innehåller en bedömning av måluppfyllelsen samt åtgärder vid bristande måluppfyllelse.

Skolledning och intern kommunikation

Skolledningen utgörs av rektor, en biträdande rektor som är ansvarig för förskoleverksamheten, en biträdande rektor som är ansvarig för grundskolan samt en biträdande rektor som är ansvarig för särskolan. I ledningsgruppen deltar förutom rektorerna även arbetslagsledarna. Ansvarsfördelningen är tydlig och inspektörerna bedömer att skolans ledningsgrupp fungerar väl för styrning. Rektorn har pedagogisk utbildning och är väl förtrogen med verksamheten. Enligt lärarna bedriver rektorn ett tydligt pedagogiskt ledarskap. Rektorn uppger dock att hon önskar få bättre förutsättningar för att få tid att vara ute i verk-

samheten i större omfattning. Inspektörerna bedömer sammantaget att rektorn är väl förtrogen med verksamheten och är en pedagogisk ledare för verksamheten.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Ett särskilt rektorsområde i kommunen ansvarar för modersmålsundervisningen. Från Svartbäcksskolan deltar 40 elever i sådan undervisning.

Beträffande hem- och konsumentkunskap uppger rektorn att det ges integrerat i andra ämnen samt i förskoleklassen. Det är dock oklart om eleverna ges möjlighet att nå samtliga mål i kursplanen. Vidare är det otydligt vilken lärare som ansvarar för och bedömer om eleverna når målen i årskurs 5. Inspektörerna bedömer därför att det bör tydliggöras vem som bedömer om eleven når målen i hem- och konsumentkunskap i årskurs 5 samt säkerställas att eleverna ges möjlighet att nå målen i ämnet.

I Svartbäcksskolan arrangeras elevens val på olika sätt. Det varierar dock mellan olika arbetslag i vilken utsträckning ett allsidigt urval av ämnen erbjuds samt i vilken grad undervisningen fördjupar och breddar elevernas kunskaper. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör se över sitt sätt att organisera elevens val.

I Svartbäcksskolan finns endast ett fåtal elever som rektorn bedömer vara berättigade till ämnet svenska som andraspråk. Det finns inga rutiner för hur undervisningen för svenska som andraspråk skall bedrivas och skolan följer inte kursplanen för ämnet. Inspektörernas uppfattning är att skolan inte gör tydlig skillnad mellan ämnena svenska och svenska som andraspråk för elever och föräldrar. Svenska som andraspråk är ett ämne med egen kursplan som skall viktas likvärdigt med alla andra ämnen och skall inte användas som en stödåtgärd. Ämnet kan inte heller läsas parallellt med svenska, men kan integreras med såväl svenska som andra ämnen. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör skapa rutiner för hur undervisningen i svenska som andraspråk skall bedrivas samt klargöra skillnaderna mellan ämnena svenska och svenska som andraspråk för elever och föräldrar.

I Svartbäcksskolan har lärarna utbildning för den undervisning de bedriver. Lärarna har fått kompetensutveckling utifrån såväl kommunens som skolans behov. Förskoleklassens och fritidshemmets personal har dock inte alltid erbjudits möjligheter att delta.

Enligt läroplanen skall lärandet främjas med hjälp av många olika uttrycksformer och där skapande arbete och lust att lära är väsentliga delar i det aktiva lärandet. För att syftet med utbildningen skall kunna uppfyllas krävs ändamålsenliga lokaler och tidsenlig och anpassad utrustning. Svartbäcksskolans lokaler är, så vitt inspektörerna kan bedöma, väl anpassade och utrustade för att bedriva undervisning i och lärare och elever har god tillgång till läromedel och övrig utrustning.

Datum	Ort
2006-09-18	Stockholm

Bellita Torén
Tomas Johansson